



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Olomouc

Inspekční zpráva

Mateřská škola Olomouc

**Jílová 41
779 00 Olomouc**

Identifikátor: 600 139 328

Zřizovatel: Obec Olomouc, Horní náměstí, 771 27 Olomouc

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc

Termín konání orientační inspekce: 7., 8. a 11. října 1999

Čj.	132 633/99-11058
Signatura	om2at102

ZÁKLADNÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola má právní subjektivitu, je příspěvkovou organizací. Sdružuje mateřskou školu a školní jídelnu. Ve škole je osm tříd s celodenním provozem. Školní jídelna má stanovenou kapacitu 300 jídel, vaří i pro sousední mateřskou školu.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování výchovně-vzdělávací činnosti vychází z Programu výchovné práce pro mateřské školy schváleného MŠ ČR pod č.j. 33 483/83-201, z odborných a metodických materiálů a koncepčního záměru vedení školy. Učitelky zpracovávají plány činností, které upravují podle specifických podmínek a zaměření třídy (pro děti s vadami řeči, s odloženou školní docházkou, se zaměřením na výtvarnou a dramatickou výchovu). Stanovené cíle odpovídají současným trendům předškolní výchovy, zahrnují všechny složky vzdělávací činnosti a respektují didaktické zásady.

Činnost nadstandardních aktivit je rovněž systematicky plánovaná.

Rámcové plánování výchovně-vzdělávací činnosti dává prostor pro kreativitu a samostatnost učitelek.

Plánování a příprava výchovně-vzdělávací činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Podmínky vzdělávací činnosti

Kvalitu vzdělávacího procesu zajišťuje šestnáct pedagogických pracovníků včetně ředitelky. Všechny splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti získané středoškolským, jedna učitelka vysokoškolským studiem. Dosažené odborné dovednosti učitelky rozšiřují dalším vzděláváním. Dvě učitelky dálkově studují speciální pedagogiku na Pedagogické fakultě UP Olomouc, další se zapojují do odborných vzdělávacích projektů organizovaných Střediskem informatiky a služeb školám, sedm učitelek aktivně pracuje v metodickém kabinetu předškolní výchovy. Na základě rozpisu přímé výchovné práce bylo zjištěno, že souběžné působení učitelek ve třídách probíhá zejména v době pobytu venku a při podávání oběda. Provoz mateřské školy zajišťuje sedm provozních zaměstnanců a pět pracovníků školní jídelny včetně vedoucí.

Mateřská škola je umístěna ve dvou jednopatrových panelových budovách na sídlišti. V letošním školním roce je v provozu osm tříd. Prostorové podmínky plně vyhovují potřebám dětí předškolního věku i jejich počtu. Ve všech třídách jsou nové stoly a židle pro děti, které vyhovují antropometrickým požadavkům. Ostatní nábytek je převážně starší. Zařízení tříd doplňují herní koutky, paravány, šplhadla, závěsné žebříky apod. Na úpravě prostředí se spolupodílejí také děti především estetickou a konstruktivní tvorbou. Vybavení učebními pomůckami, hračkami a didaktickou technikou má dobrou úroveň, podle finančních možností je inovováno a je účelně využíváno. Škola vlastní osm klavírů. Dětská i učitelská knihovna je průběžně doplňována o nové tituly.

V areálu školy je standardně vybavená školní zahrada, která slouží rekreaci a relaxaci dětí. Převážná část zahrady je zatravněná a dostatečně zastíněná vzrostlými stromy. Začátkem letní sezóny byla provedena výměna písku ve všech pískovištích.

Denní režim respektuje požadavky psychohygieny. Pitný režim zajišťuje školní jídelna. Ve třídě nejstarších dětí, ve které převažují odklady školní docházky, je uzpůsoben režim dne potřebám šestiletých dětí v dopoledních i odpoledních činnostech. Po obědě děti odpočívají pouze krátce, poté se věnují zájmovým činnostem, některé navštěvují kroužky. Spontánní a řízené činnosti jsou v celodenním programu všech tříd vyvážené. Při hospitacích během inspekce byly respektovány individuální potřeby dětí. Tento přístup učitelek umožňovaly také počty dětí ve třídách, které jsou naplněny ve smyslu § 4 odst. 1 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách.

Pestrou nabídkou nadstandardních aktivit, které vedou kmenové učitelky, jsou vytvořeny podmínky pro rozvíjení talentovaných dětí i dětí se speciálními potřebami.

Personální a psychohygienické podmínky vzdělávací činnosti jsou vynikající, materiální podmínky mají velmi dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

V průběhu hospitací byla učitelkami ve všech třídách účelně organizována výchovně-vzdělávací činnost. Pedagogické pracovnice důsledně uplatňovaly didaktické zásady a volily vhodné metody i formy práce s dětmi. Při sledovaných činnostech byly uplatněny formy frontální, skupinové i individuální práce. Vyučovací metody odpovídaly požadavkům předškolní pedagogiky a respektovaly didaktické principy vyučování v mateřské škole. Průběžným vkládáním řízených činností do spontánních herních aktivit respektovaly učitelky dominantní úlohu dětské hry. Učitelky užívaly prvky tvořivé dramatiky, prožitkového učení a smyslové výchovy. Děti měly možnost dokončit započatou činnost. Promyšlenou organizací všech činností jsou děti vedeny k přirozené kázni.

Příznivé klima tříd pozitivně ovlivňuje optimální počet dvaceti dětí, ve specializovaných třídách ještě úměrně nižší.

Hygienické návyky uplatňují děti přirozeně, ve všech třídách je věnována pozornost čištění zubů. Děti se podílejí na přípravě stolování a jsou vedeny k samostatnosti v sebeobslužných činnostech.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti jsou hodnoceny velmi dobře.

Motivace a hodnocení

Výchovně-vzdělávací činnosti učitelky dětem vhodně motivovaly. Přihlížely k věkové struktuře a k charakteru zaměstnání. V průběhu činností sledovaly učitelky zapojení dětí i jejich aktivní přístup. V případě nejistoty posilovaly jejich sebedůvěru a sebevědomí. Získané poznatky, dovednosti a návyky učitelky s dětmi průběžně prověřovaly, upevňovaly a prohlubovaly. Dětskou snahu učitelky pozitivně hodnotily a výkony oceňovaly.

Motivace a hodnocení dětí jsou vynikající.

Interakce a komunikace

Ve všech osmi třídách školy jsou jednoznačně stanovena pravidla vzájemné komunikace, která jsou respektována a dodržována dospělými i dětmi. Učitelky podněcují děti k rozvoji komunikačních dovedností. Při spontánních činnostech byl vyvážený slovní projev učitelek

a dětí, v řízených činnostech většinou převažoval verbální projev učitelek. Vyučující dovedou využívat také neverbální komunikační projevy.

Ve všech třídách uplatňují učitelky partnerský přístup k dětem, výrazným kladem je rovněž důvěra a respektování dětské osobnosti. Učitelky vytvářejí prostor pro volné vyjadřování dětí a rozvoj jejich aktivní slovní zásoby při všech činnostech. Systém logopedické péče výrazně přispívá k prohloubení komunikativních dovedností a ke gramatické správnosti řečového projevu dětí.

Ve všech třídách byla patrná vstřícná atmosféra, pohoda, vztahy vzájemné důvěry a partnerství.

Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako vynikající.

Spontánní činnosti

Průběžnou organizací dopoledních činností s postupným podáváním svačiny je vytvořen větší časový prostor pro spontánní činnosti dětí. Dětská hra zaujímá dominantní postavení v průběhu celodenních činností. Všechny vyučující věnovaly patřičnou pozornost rozvoji spontaneity dítěte, tvořivosti a fantazii.

Ve sledovaných spontánních činnostech byla respektována svoboda dítěte při hře. Učitelky ponechávají dětem v případě zájmu možnost volby mezi řízenými a volnými činnostmi, stejně jako ve výběru hraček a pomůcek. Pozitivně lze hodnotit vhodné umístění a dosažitelnost veškerého herního materiálu pro děti. Při volných činnostech jsou děti stimulovány také vybavením tříd, které odráží invenci a kreativitu učitelek.

Sledované spontánní činnosti jsou hodnoceny jako vynikající.

Řízené činnosti

Hospitace v řízených činnostech proběhly ve všech třídách, sledována byla také činnost zájmových kroužků. Ve většině případů se učitelkám daří integrovat jednotlivé výchovné složky do tematických celků. Nižší počty dětí ve třídách umožňují provádět převahu skupinových činností, při nichž mohou být ve větší míře zohledňovány individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Vzniká také dostatečný prostor pro uplatňování odlišných postupů ve specializovaných třídách i třídách specificky zaměřených.

Vysokou profesionalitu prokázala učitelka v jedné třídě při průběžném organizování skupinových činností v rámci dopoledního programu. Nenásilně propojila nepřímo řízenou skupinovou činnost (zaměřenou na vyvozování předmatematických pojmů) s pracovní činností, volnými hrami i postupným podáváním svačiny. Měla neustálý přehled o dětech a ponechávala jim svobodnou volbu činnosti.

V tělesné výchově nejstarších dětí byly rozvíjeny základní pohybové dovednosti, obratnost, odvaha a samostatnost. Hlavní část byla organizována formou cvičení v překážkové dráze, cviky byly přiměřené věku i individuálním možnostem dětí. Závodivá hra v závěru cvičení podněcovala děti k zdravému soutěžení. K pozitivním zjištěním patří pravidelné cvičení a plánovitě zařazování pohybových aktivit v každodenní činnosti všech tříd. Zaměření na oblast tělesného rozvoje a pohybových dovedností je jedním z hlavních úkolů práce školy.

V pracovních a výtvarných činnostech se děti zapojovaly postupně, pracovaly ve skupinách. Ve třídách byly zohledňovány individuální zvláštnosti a potřeby dětí. Vhodnou organizací činností bylo respektováno osobní tempo dítěte i přiměřený čas k činnostem.

Ve třídě pro děti s vadami řeči se ukazuje schopnost přirozeného sebeukáznění dětí jako velmi náročná. Děti byly impulzivní a doba jejich soustředění byla kratší. Kolektivní cvičení mluvidel a společná jazyková cvičení (písničky, básničky) byla méně efektivní, než individuální logopedická péče.

Ve třídě se zaměřením na dramatickou výchovu využila učitelka vynikajícím způsobem motivaci na základě textu písně. Prolínáním činností a prostřednictvím prožitkového a smyslového učení rozvíjela intelektové, komunikativní i pohybové schopnosti a dovednosti dětí.

V zájmových kroužcích mají děti možnost uplatnit nadání a rozvinout talent. Ve výtvarném kroužku děti pracovaly netradiční technikou, svobodně realizovaly své představy, rozvíjely fantazii a využily zvládnuté techniky malby. Učitelka podněcovala děti výbornou motivací a uplatněním svého tvůrčího potenciálu otvírala dětem prostor ke kreativě.

Seznamování dětí s cizími jazyky zabezpečují dvě kmenové učitelky v kroužcích anglického a německého jazyka celkem ve čtyřech skupinách. Vedoucí kroužků orientují své další vzdělávání na studium daného jazyka, při práci s dětmi užívají herní formy, názorné pomůcky a grafické listy.

V kroužku hudební výchovy byly rozvíjeny hudební dovednosti, zpěv a instrumentální hra na Orffovy nástroje. Učitelka uplatňovala své pěvecké dispozice a velmi dobrou nástrojovou hru.

Sledované řízené činnosti jsou celkově hodnoceny velmi dobře.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Pedagogická práce učitelek vykazovala nadprůměrnou, v některých případech až vynikající úroveň. Dodržení počtu dětí v souladu s § 4 odst. 1 vyhlášky č. 35/1992 Sb., o mateřských školách, vytváří vynikající předpoklady pro výchovně-vzdělávací činnosti.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka předložila Roční plán školy pro školní rok 1999/2000. Základem tohoto materiálu je koncepce výchovné práce mateřské školy, která vychází z analýzy podmínek předškolního zařízení. V koncepci je stručně definována úloha MŠ, orientace výchovy a vzdělávání, uspořádání života dětí, obsah výchovné práce i rozlišení tříd podle zaměření. Program výchovně-vzdělávacích činností dětí vychází z tezí koncepce a je plánován v jednotlivých odděleních na kratší časové úseky (pololetní, čtvrtletní, měsíční). Ředitelka vypracovala pro účely systémového vedení školy měsíční plány činnosti.

S koncepčními záměry jsou ztotožnění všichni zaměstnanci školy a podporují je. S koncepcí školy byl seznámen ŠÚ Olomouc i zřizovatel.

Základní cíle předškolního zařízení jsou stručně, jasně a účelně definovány. Učitelkám je dán poměrně velký prostor při plánování dílčích cílů a úkolů v jednotlivých třídách. Zohledněny jsou tak specifické nároky a potřeby dětí i specializace učitelů.

Na základě kontroly dokumentace a provedených hospitací během inspekce lze konstatovat, že plánování je funkční a reálné, je hodnoceno velmi dobře.

Organizování

Organizace školy je jasně dána zejména organizačním řádem školy, vnitřní ekonomickou směrnicí, vnitřní platovou směrnicí, pracovním řádem. V ročním plánu jsou stanoveny kompetence a úkoly zaměstnanců, rozpis pracovní doby a vnitřní organizace MŠ. Rodiče jsou prokazatelně seznámeni se svými právy i povinnostmi, mají možnost přístupu i pobytu v mateřské škole během celého dne, po celý rok.

Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že povinná dokumentace je vedena v souladu se zákonem č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.

Informační systém je založen na specifice provozu osmitřídní mateřské školy. V každém traktu jsou nástěnky pro zaměstnance s potřebnými aktuálními informacemi. Předloženy byly zápisy z porad, v případě potřeby volí ředitelka i formu vnitřního oběžníku. Rodiče jsou informováni prostřednictvím nástěnek v šatnách, denně při předávání dětí i při neformálních schůzkách v jednotlivých třídách. Informační systém je propracovaný a funkční.

Učitelky nabízejí poměrně širokou škálu nadstandardních aktivit. Dvě třídy mají specifické zaměření (dramatická a výtvarná výchova), další dvě třídy věnují nadstandardní péči dětem s vadami řeči a dětem s odloženou školní docházkou. V zájmových kroužcích je nabízena rozšířená hudební a výtvarná výchova, seznamování s jazyky anglickým a německým, předplavecký a plavecký výcvik.

Téměř polovina učitelek aktivně pracuje v metodických kabinetech sekce MŠ v okrese Olomouc, tři z nich jsou vedoucí sekci. Ve škole jsou pořádány i praktické dílny pro učitelky. Vyučující prezentovaly svou práci i před pedagogy z Německa a Holandska.

Pedagogické pracovnice školy spolupracují s SPC pro děti s vadami řeči, s PPP, účastní se akcí Moravského svazu předškolní výchovy i OMEP.

Organizační uspořádání předškolního zařízení, informační systém i prezentace školy na veřejnosti má vynikající úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy má vytvořen účinný systém ve vedení a motivování pracovníků. Uplatňuje demokratický styl řízení a vytváří výborné podmínky pro rozvoj samostatnosti, kreativity a profesního růstu učitelek. Během inspekce byla zaznamenána vysoká angažovanost všech zaměstnanců školy na plnění úkolů i účinná vzájemná kooperace.

Zaměstnanci jsou prokazatelně seznámeni s kritérii hodnocení, odměňování prostřednictvím nadtarifních složek je diferencováno.

Vedení a motivování zaměstnanců školy má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je v rámci kompetencí zaměstnanců rozčleněn na tři úseky - úsek MŠ, úsek správní a úsek ŠJ. Ředitelka upřednostňuje průběžnou namátkovou kontrolu. Pro tento školní rok je tato činnost plánována v měsíčních plánech vedení školy. Hodnocení pracovníků je písemně zaznamenáno v zápisech z porad. Realizováno je také prostřednictvím osobních příplatků a odměn.

Kontrolní systém je účinný, je v souladu se stylem řízení, je hodnocen velmi dobře.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka poskytuje dostatečný prostor a podíl na rozhodování svým podřízeným, deleguje pravomoci. Respektováním pedagogických a organizačních zřetelů při stanovení počtu dětí ve třídě vytvořila optimální podmínky pro výchovně-vzdělávací proces. Řízení školy je na velmi dobré až vynikající profesionální úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Podkladová inspekční dokumentace mateřské školy,
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 80/1 ze dne 1. 1. 1997 a dodatek ke zřizovací listině se změnou názvu ze dne 23. 5. 1999,
- personální dokumentace,
- roční plán,
- organizační řád, vnitřní ekonomická směrnice, vnitřní platová směrnice,
- zápisy z porad,
- evidence majetku,
- evidenční listy dětí, přehled docházky dětí, přehledy výchovné práce, plány výchovné práce,
- kronika.

ZÁVĚR

Od poslední inspekce došlo k částečnému zlepšení materiálního vybavení interiéru i exteriéru školy (např. osvětlení, dětský nábytek, keramická pec).

Škola poskytuje nadstandardní nabídku dětem se speciálními potřebami i dětem talentovaným.

Vysoká míra osobní angažovanosti zaměstnanců a účinná odborná a metodická pomoc ředitelky pozitivně ovlivňují výchovně-vzdělávací proces.

Vzdělávací činnost i řízení školy vykazují nadprůměrnou úroveň, s výraznou převahou pozitiv.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslava Rajhelová	M. Rajhelová v. r.
Členové týmu	Mgr. Marie Pospíšilová	M. Pospíšilová v. r.
	Mgr. Naděžda Pytlíčková	N. Pytlíčková v. r.

V Olomouci dne 14. října 1999

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. 10. 1999

Razítko

Jana Kaštilová

Jana Kaštilová v. r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad: ŠÚ Olomouc, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc	1999 -11- 04	Mazačová M. v. r.
Zřizovatel: ÚMO, Horní náměstí, 799 38 Olomouc	1999-11-04	132 671/99

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nepodány